

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ КУРСУ ГРИВНІ

Валютний курс є важливою складовою механізму формування позитивної динаміки макроекономічних показників. За допомогою курсу національної валюти Центральний банк здійснює вплив на стан платіжного балансу, а також використовує його як інструментарій монетарної політики. Обмінний курс регулює діяльність багатьох економічних сфер, відображає взаємовідносини національної та світової економік.

Величина валютного ризику залежить від величини валютної позиції, яку займає Центральний банк країни у кожний конкретний момент часу, та від зміни валютних курсів на світовому ринку. Домінуючою валютою в системі грошових знаків світу залишається долар США, фінансовий стандарт якого визначається положенням американської економіки.

За роки незалежності валютний курс гривні часто змінювався. Перший і найвагоміший стрибок курсу відбувся у 1998–1999 рр. Тоді гривня явно і різко девальвувала, хоч і мала коливатися в оголошених НБУ межах: 1,80–2,25 грн./дол. США. Така девальвація була об'єктивно необхідною, оскільки стала корисною для всіх суб'єктів ринку. Експортери збільшили обсяги продажу валюти, що зумовило зростання її пропозиції і дало змогу НБУ істотно поповнити валютні резерви. Крім того, зростання обсягів продажу сприяло збільшенню доходів банків.

У 2000–2004 рр. Україна досягла макроекономічної стабільності, що характеризувалося порівняно низькими темпами інфляції та стрімким економічним зростанням.

Перша ревальвація гривні відбулася 21 квітня 2005 р., коли гривня відразу зміцнилась на 14 коп., а долар почав коштувати 5,05 грн. Цьому сприяли економічні реформи, пов'язані з лібералізацією ринку та ревальвацією курсу гривні.

Наступна вагома зміна курсу гривні щодо долара США відбулася у 2008 р. – спершу гривня частково ревальвувала, а потім різко девальвувала, сколихнувши цим усю країну. Друга хвиля ревальвації спостерігалася 22 травня 2008 р., коли НБУ встановив офіційний курс долара на рівні 4,85 грн. Проте, починаючи з вересня 2008 р., реальний курс долара щодо гривні зростає. Так, національна грошова одиниця загалом за рік знецінилася щодо американського долара на 52,5 %. Основною причиною цього була

глобальна фінансова криза, яка призвела до різкого обвалу курсу гривні, зростання курсу долара США та кризи банківської системи.

На початку 2009 р. зростання UAH/USD продовжилося. Причинами до зростання вартості долара США є здебільшого зростання попиту населення на валюту у середині країни, зростання потреби великих компаній та фінансових установ у валютних коштах. Протягом 2009 р. офіційний курс гривні щодо долара США знизився на 3,7% порівняно з 52,5 % у 2008 р.

У 2010 р. динаміка ринкового курсу гривні перебувала під впливом пропозиції іноземної валюти і попитом на неї на внутрішньому ринку. За 2010 р. обмінний курс гривні до долара США на міжбанківському валютному ринку зміцнився на 0,38 %.

2011 рік для валютного ринку України став роком стабілізації курсу гривні. Завдяки регуляторним заходам НБУ номінальний курс гривні залишився стабільним. Знецінення гривні становило 0,35 %.

Сучасний стан розвитку економіки України характеризується високим ступенем нестабільності національної валюти, залежності курсу гривні від зовнішніх факторів. Така мінливість призводить до зменшення інтенсивності зовнішньої торгівлі, викривлення інвестиційних рішень суб'єктів господарювання, значних економічних втрат, соціально-економічних змін у суспільстві. Отже, потрібно створити на макроекономічному рівні сприятливі умови для недопущення надмірних курсових різниць та забезпечення стабільної ситуації на валютному ринку.

Н. Микитяк

Науковий керівник – ст. викл. О.І. Грицай

ОЦІНКА ВАРТОСТІ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ

Оцінка землі має велике значення в обліковому процесі, адже часто земельні ділянки становлять чи не найбільшу частку у складі необоротних фондів підприємства. Тому від правильної, достовірної оцінки землі залежить вартість всього підприємства. Проблема грошової оцінки землі посідає найголовніше місце в економічному регулюванні земельних відносин. Особливості і специфіка оцінки землі була досліджена у працях таких вчених, як